

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 7 2 5 0 1 2 2

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

==== Izpitna pola 2 ====

Obča geografija – Geografija Slovenije

Sreda, 30. avgust 2017 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 26 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.
Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

*Ta pola ima 16 strani (1–16), od tega 4 prazne.
Barvna priloga ima 4 strani (17–20).*

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 5 0 1 2 2 0 3

Prazna stran

OBRNITE LIST.

Obča

1. Med naštetimi območji sveta obkrožite dve, ki imata praviloma podpovprečno gostoto prebivalstva.

območja ekvatorialnega podnebja	obalna območja	rečne doline v subtropskem pasu
območja rjavih prsti	urbana območja	območja sivih spranih prsti

(2 točki)

2. Slika 5 v barvni prilogi prikazuje rast števila prebivalcev posameznih celin po letu 1950 in pričakovane spremembe števila njihovih prebivalcev do leta 2100. Obkrožite celino, ki je v legendi označena s črko A, in opišite demografski vzrok za pričakovano rast števila prebivalcev te celine v drugi polovici 21. stoletja.

Azija   Afrika   Južna Amerika s Srednjo Ameriko

Opis: _____

_____

(2 točki)

3. K vsaki trditvi napišite vrsto družbene sestave prebivalstva, ki je opisana.

_____ V obalnih vaseh živijo le še lokalni ribiči, drugi prebivalci so se odselili.

_____ Hindujci so najštevilnejše prebivalstvo na otoku.

(2 točki)

4. Opišite dva različna vzroka, ki poleg bolezni in pomanjkanja hrane povzročata visoko umrljivost otrok v gospodarsko najšibkejših državah sveta.

1 _____

_____

2 _____

_____

(2 točki)

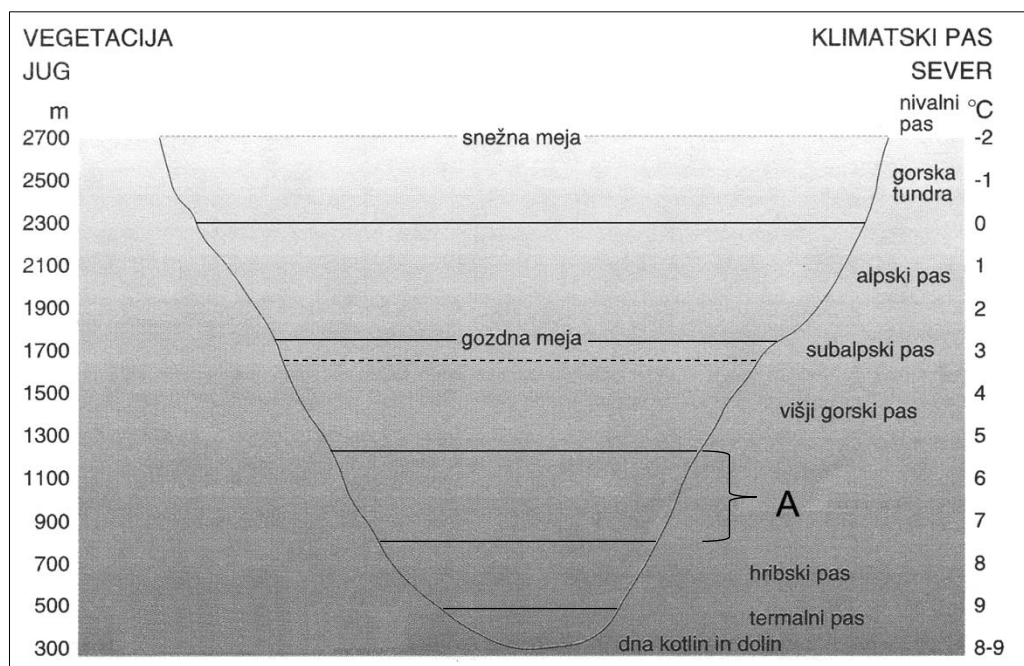
Slovenija 1

6. Med naštetimi vrstami dreves obkrožite dve, ki prevladujeta v gozdovih Dinarskokraških pokrajin.

hrast   bor   bukev   jelka   gaber   macesen

(2 točki)

7. Slika 2 prikazuje višinske bioklimatske pasove. Imenujte pas, ki je označen s črko A, ter opišite eno naravnogeografsko in eno poselitveno značilnost tega pasu.

Slika 2

(Prirejeno po: Gams, I., 1996: Geografske značilnosti Slovenije, str. 41. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Višinski bioklimatski pas: _____

Naravnogeografska značilnost: _____

_____

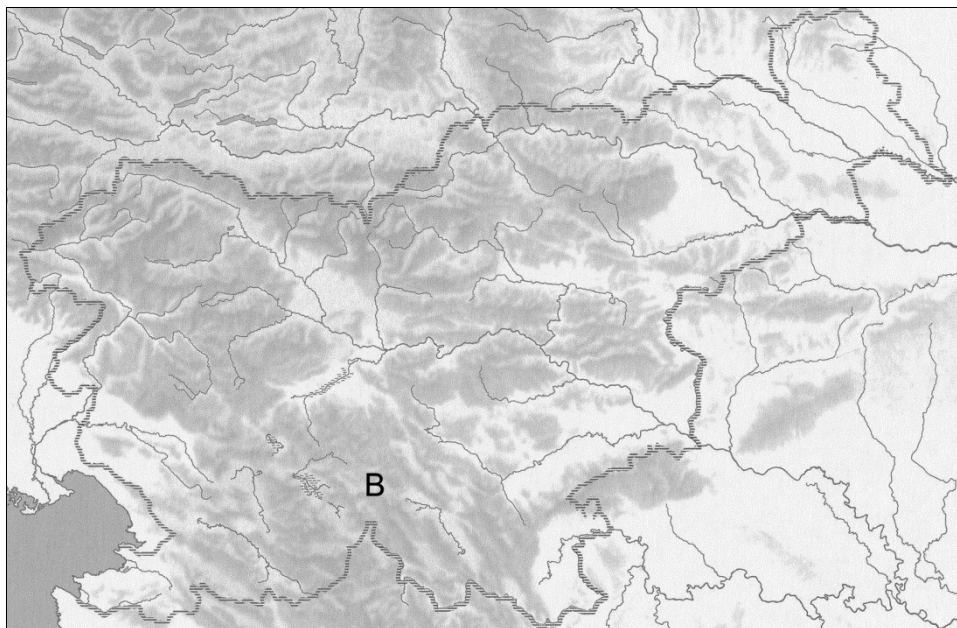
Poselitvena značilnost: _____

_____

(3 točke)

8. Imenujte prevladujoči tip prsti na območju, ki je na sliki 3 označeno s črko B.

Slika 3

(Prirejeno po: Senegačnik, J., 2008: Slovenija 1, geografija za 3. letnik gimnazij. Delovni zvezek, str. 32. Modrijan. Ljubljana)

_____

(1 točka)

9. Na sliki 6 v barvni prilogi je prikazan kos prsti, ki smo ga izkopal na Ljubljanskem barju. Pojasnite vzrok za njegovo temno barvo.

_____
_____
_____

(2 točki)

10. Prsti na Dravskem polju in Kamniško-Bistriškem polju so se razvile na produ in pesku. Pojasnite vzrok za razliko v stopnji kislosti prsti med območjema.

_____
_____
_____

(2 točki)

Slovenija 2

11. Obkrožite zemljiško kategorijo, katere delež se je v zadnjem desetletju v Sloveniji najbolj povečal, in imenujte proces, ki je to povzročil.

njive   vinogradi   gozdovi   sadovnjaki

Proces: _____

(2 točki)

12. S pomočjo slike 7 v barvni prilogi imenujte dve najpomembnejši kmetijski panogi v Sloveniji.

1 _____

2 _____

(2 točki)

13. K vsaki trditvi v preglednici napišite DA, če je pravilna, oziroma NE, če je napačna.

Največ njivskih površin je v delu Slovenije, kjer je višek padavin jeseni.	
Na kmetijsko usmerjenost Vipavske doline je odločilno vplivala matična podlaga.	

(2 točki)

14. Opišite okoljsko in ekonomsko prednost sonaravnega (ekološkega) kmetijstva v primerjavi z intenzivnim kmetijstvom v Sloveniji.

Okoljska prednost: _____

_____

Ekonomska prednost: _____

_____

(2 točki)

15. S pomočjo slike 8 v barvni prilogi pojasnite spreminjanje velikosti kmetijskih zemljišč, ki jih obdelujejo na različno velikih kmetijskih gospodarstvih v Sloveniji.

(2 točki)

Slovenija – pokrajine 1

16. Imenujte reki, ki sta na sliki 9 v barvni prilogi označeni s številčkama 1 in 2.

1: _____

2: _____

(2 točki)

17. Imenujte akumulacijsko reliefno obliko, ki jo je Drava ustvarila ob prehodu Dravske doline na ravnino.

_____

(1 točka)

18. Imenujte pokrajino, ki je na sliki 9 v barvni prilogi označena s črko A, in napišite geološko dobo nastanka večine kamnin na tem območju.

Pokrajina: _____

Geološka doba: _____

(2 točki)

19. Na sliki 9 v barvni prilogi so s črkami A, B in C označene Obpanonske pokrajine. Izpišite črko tiste Obpanonske pokrajine, katere raba tal je prikazana na sliki 10 v barvni prilogi.

_____

(1 točka)

20. Navedite naravni vzrok za razvoj zdraviliškega turizma v Obpanonskih pokrajinah in pojasnite pozitivni vpliv turizma na kmetijstvo v pokrajini.

Vzrok: _____

Pojasnitev: _____

_____

_____

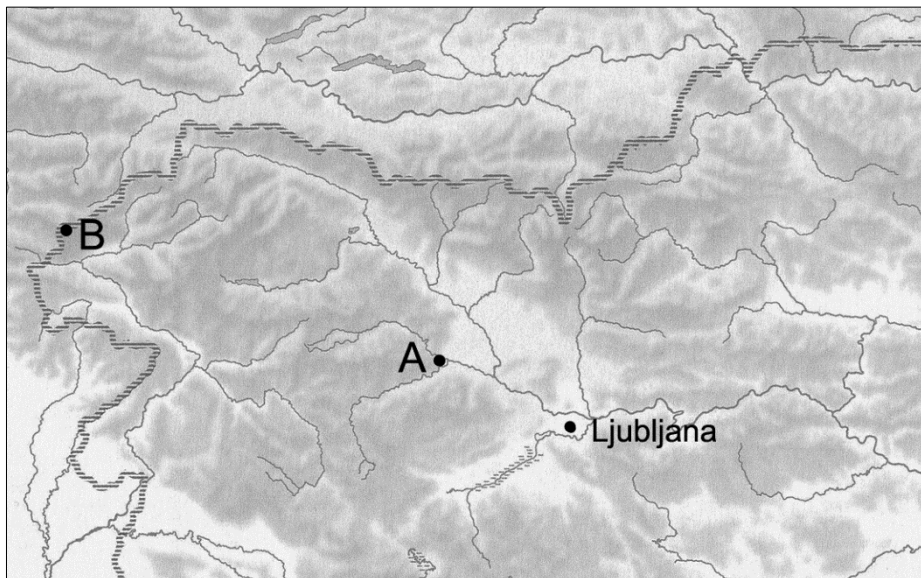
(2 točki)

Slovenija – pokrajine 2

22. Imenujte naselje, ki je na sliki 4 označeno s črko A, in smučišče, ki je označeno s črko B.

Slika 4

(Prirejeno po: Senegačnik, J., 2008: Slovenija 1, geografija za 3. letnik gimnazij. Delovni zvezek, str. 32. Modrijan. Ljubljana)

Naselje (A): _____

Smučišče (B): _____

(2 točki)

23. Slika 11 v barvni prilogi prikazuje prerez skozi Posavsko hribovje. Napišite prevladujočo kamnino območja, označenega s črko A, in obkrožite geološko dobo nastanka kamnin na območju, ki je označeno s črko B.

Kamnina: _____

GEOLOŠKA DOBA: predkambrij   paleozoik   mezozoik   kenozoik

(2 točki)

24. Obkrožite črki pred pravilnima trditvama o Idrijsko-Cerkljanskem hribovju.

- A Pokrajina prejme okoli 2000 mm padavin, v gozdovih pa prevladujejo listavci.
- B V pokrajini je kraj neagrarnega nastanka.
- C H gospodarskemu razvoju pokrajine je prispevala zgraditev Južne železnice.
- D Dobre prometne povezave pokrajine prispevajo k ohranitvi poselitve v hribovju.

(2 točki)

25. Pojasnite okoljski vzrok za zgraditev 360-metrskega dimnika v Trbovljah.

(2 točki)

26. Pojasnite vzrok za nastanek mokrišča severno od Krimskega višavja.

(2 točki)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 5 0 1 2 2 1 5

Prazna stran

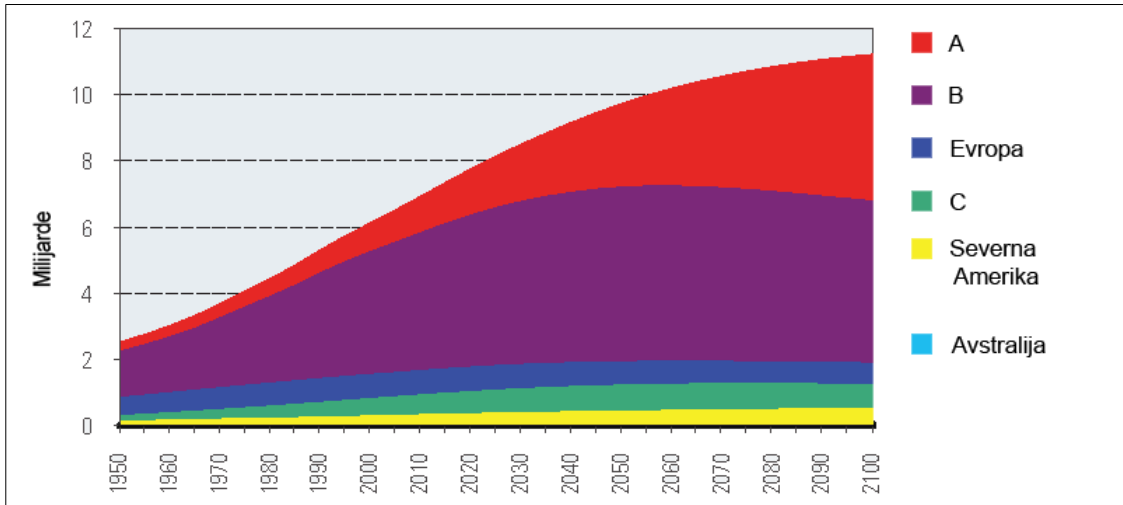

M 1 7 2 5 0 1 2 2 1 7

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

Slika 5

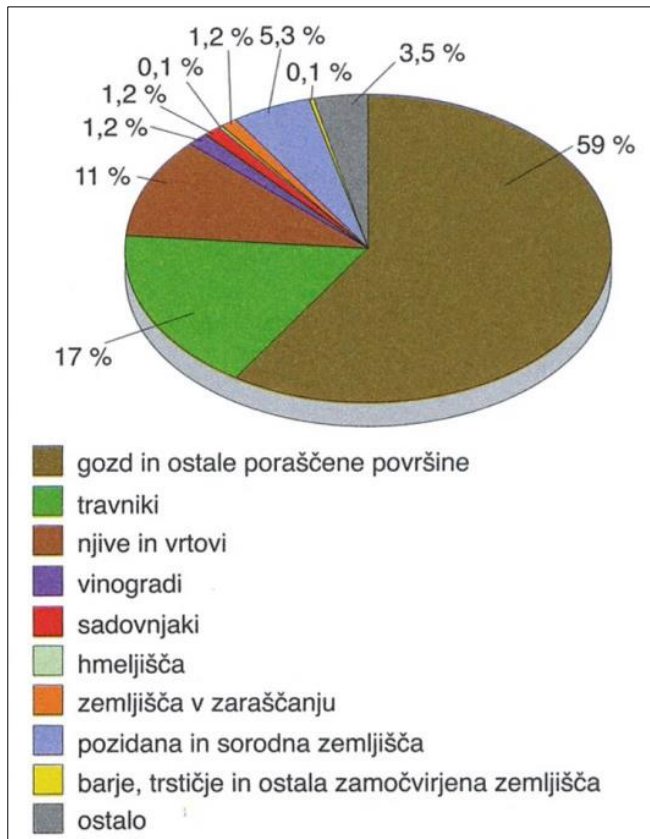
(Prirejeno po: World Population Prospects: The 2015 Revision, World Population 2015. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, 2015)

Slika 6

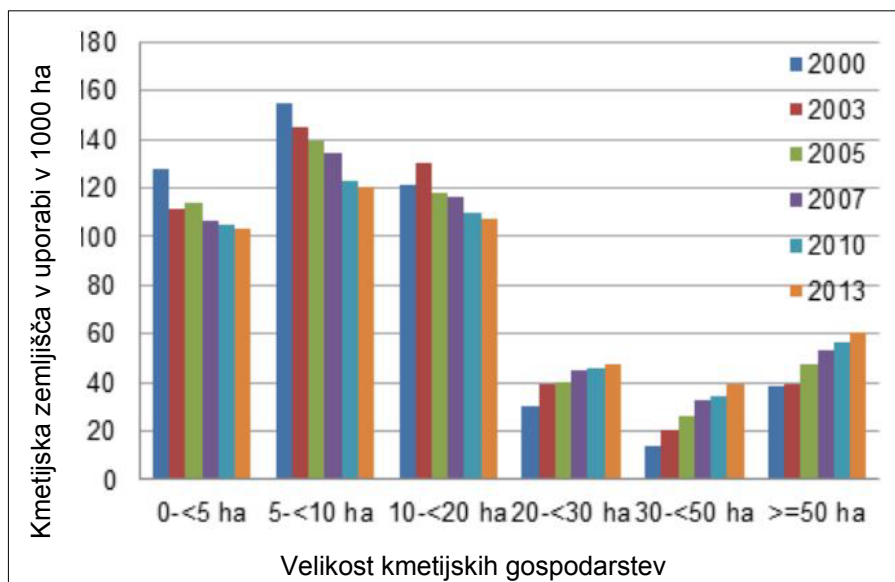
(Vir: <http://services.dedi.si/DEDIServer/res/media/image/5230/MAXIMUM/700?1283807070>. Pridobljeno: 26. 1. 2016.)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 7: Deleži zemljiških kategorij v Sloveniji

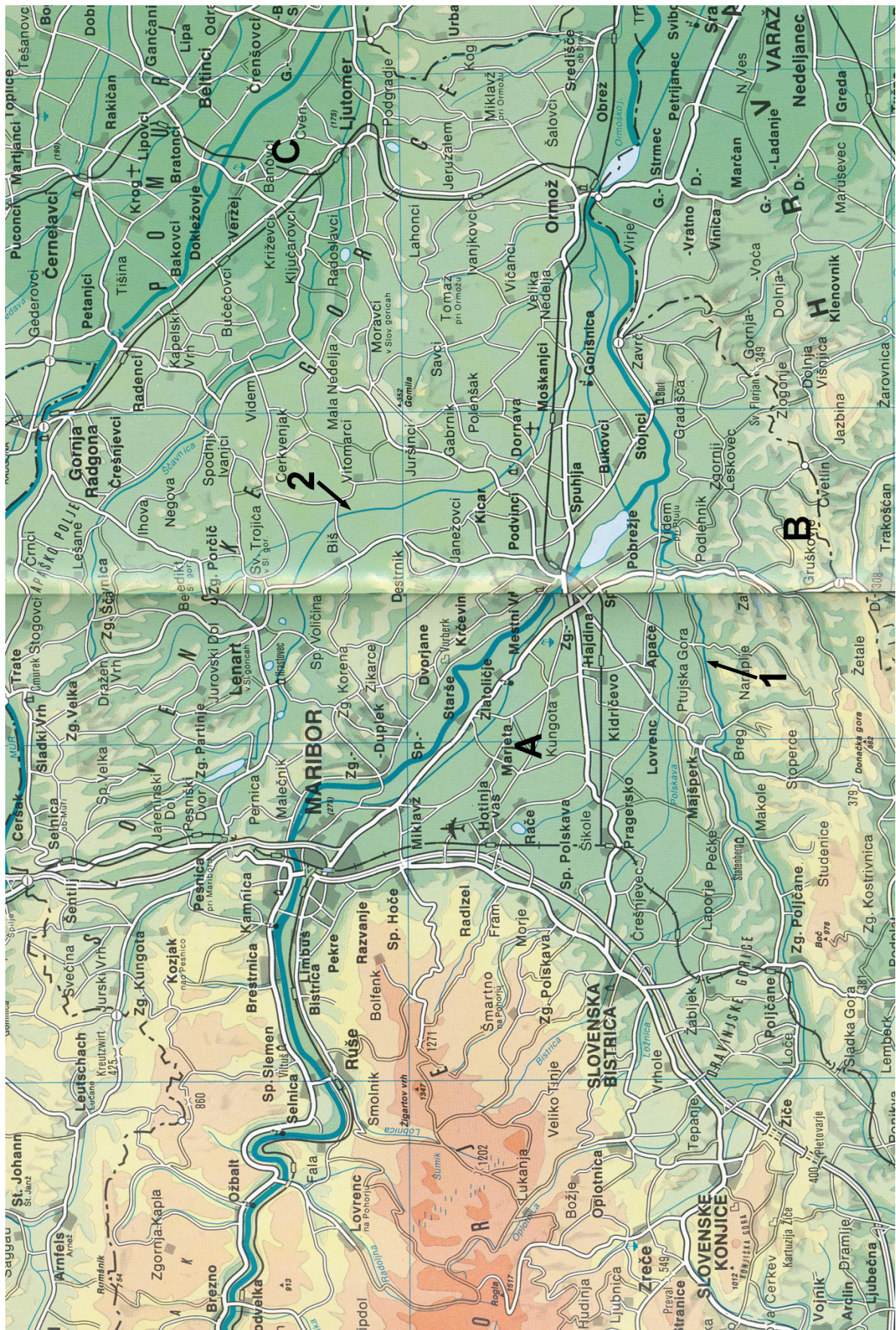
(Vir: Petek, M., in drugi, 2012: Geografija na maturi, Zbirka nalog za pripravo na maturo, str. 121. Mladinska knjiga, Ljubljana)

Slika 8: Kmetijska zemljišča v uporabi po velikosti kmetijskih gospodarstev

(Prirejeno po: http://www.kis.si/f/docs/Porocila_o_stanju_v_kmetijstvu_OEK/ZP-2014-splasnopriloge_koncno.pdf. Pridobljeno: 23. 3. 2016.)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 9

(Prirejeno po: Atlas Slovenije za šolo in dom, str. 42, 43. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1994)

